

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 12P/2/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615200243
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Šulajová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2015:6615200243.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Renátou Šulajovou vo veci starostlivosti o maloleté deti 1/ O. C., narodený XX.XX.XXXX, 2/ L. C., narodený XX.XX.XXXX, 3/ O. C., narodený XX.XX.XXXX, 4/ X. C., narodená XX.XX.XXXX, všetky deti bytom ako rodičia, t. č. Detský domov, Školská 1503/21, Rimavská Sobota, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Lučenci, odborom sociálnych vecí a rodiny, deti rodičov, matka Y. C., narodená XX.XX.XXXX, bytom G., Z. XX/X, štátna občianka SR a otec O. C., narodený XX.XX.XXXX, bytom G., Z. XX/X, štátny občan SR, za účasti Okresnej prokuratúry Lučenec, F. Lehára 12, Lučenec, o ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d' u j e ústavnú starostlivosť nad maloletým O. C., narodeným XX.XX.XXXX, nad maloletým L. C., narodeným XX.XX.XXXX, nad maloletým O. C., narodeným XX.XX.XXXX, nad maloletou X. C., narodenou XX.XX.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Rimavská Sobota, Školská 1503/21.

Otec O. C. a matka Y. C. s ú p o v i n n í platiť výživné na maloletého O. C., na maloletého L. C., na maloletého O. C. a na maloletú X. C., každý vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa stanovené osobitným zákonom, vždy mesačne vopred do 20.-teho dňa tohto ktorého mesiaca na každé maloleté dieťa zvlášť, počnúc od 11.12.2014 Detskému domovu Rimavská Sobota, Školská 1503/21.

Z r u š u j e s a dohľad nad výchovou maloletého O. C., narodeného XX.XX.XXXX, maloletého L. C., narodeného XX.XX.XXXX, maloletého O. C., narodeného XX.XX.XXXX, malotej X. C., narodenej XX.XX.XXXX, ktorý bol nariadený rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 17P/26/2014-13 zo dňa 18.09.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.10.2014.

odôvodnenie:

Na základe žiadosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odboru sociálnych vecí a rodiny zo dňa 10.12.2014 bolo uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 9PPOm/4/2014-12 dňa 10.12.2014 nariadené predbežné opatrenie a maloleté deti umiestnené do starostlivosti právnickej osoby Detského domova, Školská 1503/21, Rimavská Sobota.

Uznesením č. k. 12P/2/2015-6 zo dňa 14.01.2015 súd začal konanie vo veci. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 23.01.2015.

Matka na pojednávaní súdu uviedla, že súhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, avšak len dočasne, nakoľko ona má záujem sa o ne starať. Bude sa snažiť, aby spolu s manželom dali všetko do poriadku, začali aj používať spoločnú elektrinu, aby mohli pozerat' televízor a taktiež kúria. Je vyučená tkáčka, je dlhodobo nezamestnaná asi 15 rokov. V súčasnosti je uchádzačkou o zamestnanie a poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 80,60 Eur. S deťmi je v telefonickom kontakte, osobne ich nebola navštíviť, lebo sama nevie ísť, iba s manželom. Manžel požíva alkoholické nápoje, k deťom je dobrý, má ich rád. Každý z nich hospodári samostatne.

Otec maloletých detí uviedol, že súhlasí, avšak len na túto zimu, aby nad deťmi bola nariadená ústavná starostlivosť. Pre deti robí všetko, stále sa snažil aj sa bude snažiť v záujme detí. To, čo hovoria druhí, nech si hovoria. S deťmi je v telefonickom kontakte, keď s nimi aj telefonoval uviedol im, aby ešte vydržali v detskom domove túto zimu, a že potom dá všetko do poriadku. Pracuje ako údržbár v nemocnici, mesačne mu z výplaty ostane okolo 120,--Eur, keď uhradí pôžičky a z toho niečo nakúpi. Vypije si ako každý iný človek a taktiež fajčí. Na nákupy do potravín chodí aj on, aj jeho manželka. Deti s manželkou neboli pozrieť z dôvodu, že nemajú dostatok finančných prostriedkov.

Kolízny opatrovník uviedol, že prešetrili opätovne pomery v domácnosti rodičov, pričom k žiadnej zmene nedošlo. Telefonicky sa kontaktovali aj so starostom obce pánom N. U., ktorý uviedol, že rodičia majú zapojenú elektrinu len do konca januára a potom budú odpojení. Problémy v rodine sú nielen teraz, ale viac rokov, niekoľko rokov u nich šetria pomery. Čo sa týka návštevy rodičov v detskom domove, v decembri rodičia dostali celé prídavky na deti, aj keď už deti boli umiestnené v detskom domove, takže keby chceli, deti mohli ísť navštíviť. Taktiež navrhli, aby bol zrušený dohľad nad maloletými deťmi, nakoľko nesplnil účel a deti sú umiestnené v ústavnej starostlivosti. Čo sa týka nejakej rodiny alebo známych, nikto sa neozval kto by vedel zabezpečiť starostlivosť o deti. V prípade nariadenia ústavnej starostlivosti deti by mali byť umiestnené do Detského domova Rimavská Sobota, kde sa aj v súčasnosti nachádzajú.

Okresný prokurátor uviedol, že vykonali šetrenie po vlastnej linke, pričom z obecného úradu zistili, že rodina požíva dobrú povest' bez závažnejších prešlapov, rodičia neboli súdne trestaní, otec má zahladený trest. Do konania vstúpili vzhľadom na závažnosť tohto prípadu a súhlasia s tým, aby nad deťmi bola nariadená ústavná starostlivosť do času kým sa nezlepšia v rodine pomery.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, prečítaním podstatného obsahu pripojených spisov Okresného súdu Lučenec spisová značka 12P/27/2013, 17P/26/2014, 9PPOm/4/2014, správy z prešetrovania pomerov kolíznym opatrovníkom, potvrdenia o príjme rodičov, správy z Detského domova Rimavská Sobota a zistil nasledovný skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 12P/27/2013-42 zo dňa 09.04.2013 súd určil nad výchovou maloletých detí dohľad na obdobie 12 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 17.04.2013.

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 17P/26/2014-33 zo dňa 18.09.2014 súd predĺžil výchovné opatrenie uložené rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 12P/27/2013-42, a to dohľad na obdobie 12 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21.10.2014.

Uznesením Okresného súdu Lučenec číslo konania 9PPOm/4/2014-12 zo dňa 10.12.2014 súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým maloleté deti dočasne zveril do starostlivosti Detského domova, Školská 1503/21, Rimavská Sobota. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.01.2015.

Zo správy kolízneho opatrovníka, ktorý vykonal šetrenie v domácnosti rodičov dňa 20.01.2015 má súd preukázané, že rodina už niekoľko rokov je odpojená od elektriny, matka maloletých detí je nezamestnaná a otec pracuje ako údržbár vo Všeobecnej nemocnici s poliklinikou v Lučenci. Otec

detí naďalej užíva alkoholické nápoje, rodičia s deťmi udržiavajú len telefonický kontakt a maloleté deti neboli navštíviť v detskom domove ani počas vianočných sviatkov a neposielajú im ani balíky. Keďže bol nad maloletými deťmi rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 12P/27/2013-42 zo dňa 09.04.2014 nariadený dohľad, rodina bola pravidelne sledovaná. Šetrenia v domácnosti boli vykonávané podľa plánu sociálnej práce s rodinou. V čase šetrení v domácnosti bola zima, v byte sa nekúrilo, rodina nemala zabezpečené zásoby dreva, nebola navarená žiadna strava a matka často nevedela uviesť čo bude variť. Otec detí míňal finančné prostriedky na alkohol. Vzhľadom na skutočnosť, že v rodine nedochádzalo k žiadnej náprave zo strany rodičov doporučuje úrad práce ako kolízny opatrovník nariadiť ústavnú starostlivosť nad deťmi a zároveň zrušiť dohľad, ktorý bol určený rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 17P/26/2014-33.

Detský domov Rimavská Sobota súdu dňa 27.01.2015 doručil písomnú správu, z ktorej má súd preukázané, že deti boli do detského domova prijaté dňa 11.12.2014 na základe uznesenia Okresného súdu Lučenec číslo konania 9PPOm/4/2014-12 zo dňa 10.12.2014. Deti prišli v dobrom fyzickom stave, jedine oblečenie vyzeralo byť zanedbané, špinavé, boli z neho vyrastené.

Čo sa týka maloletého O., javí sa ako milý, komunikatívny chlapec, pôsobí mladšie neadekvátne k fyzickému veku. Pedagogických zamestnancov a pravidiel rešpektuje. Pri plnení úloh je samostatný, snaživý. Je dôležité pracovať s jeho názorom, pomôcť mu vyrovnať sa s minulosťou, ventilovať jeho pocity.

Maloletý L. v detskom domove sa cíti dobre. Pravidlá skupiny a dospelých ako autority rešpektuje, v škole jeho adaptácia prebieha taktiež v norme. Cíti zodpovednosť za svoju rodinu, snaží sa rozmyšľať hlavou dospelého, hľadá riešenia východiska z aktuálnej situácie.

Maloletý O. sa na prostredie zadaptoval dobre, je to pre neho ťažký proces, veľmi mu chýba biologická rodina, najmä matka. V škole sú problémy so slabým prospechom, najmä s čítaním.

Maloletá X. sa javí ako milé, komunikatívne dievča, osobnosť nezrelá vo vývine. Je dôležité pracovať s jej názorom, pomôcť jej vyrovnať sa s minulosťou, aby sa mohla s nádejou pozeráť do budúcnosti.

Deti sú s rodičmi v telefonických kontaktoch, neboli ich navštíviť, len susedia a starosta obce.

Súd má preukázané, že matka maloletých detí je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie a poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 80,60 Eur mesačne, otec maloletých detí pracuje ako údržbár vo Všeobecnej nemocnici s poliklinikou Lučenec s čistým príjmom priemerne 318,74 Eur netto mesačne.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 54 ods. 6 Zákona o rodine, z dôležitých dôvodov môže súd predĺžiť ústavnú starostlivosť až na jeden rok po dosiahnutí plnoletosti.

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, v súčasnosti 27,13 Eur.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 37 ods. 5, 6 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. Súd môže rozhodnúť o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, ak je to v záujme maloletého dieťaťa.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti maloletých detí a rodičom určil výživné na maloleté deti. Súd v konaní má preukázané, že nariadeniu ústavnej starostlivosti predchádzalo nariadenie výchovného opatrenia - dohľadu nad maloletými deťmi, pričom dohľad v danom prípade nesplnil svoj účel. I napriek tomu, že rodina aj podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka bola dlhodobo monitorovaná, v rodine nedochádzalo k žiadnej náprave v starostlivosti o maloleté deti a ani samotná obec nevidela snahu rodičov maloletých detí o nápravu, čo je konštatované aj v rozhodnutí Okresného súdu Lučenec spisová značka 9PPOm/4/2014. Rodičia deťom nevedeli zabezpečiť základné potraviny a otec i napriek nízkej mzde míňa svoje finančné prostriedky na alkohol

a cigarety. Rodičia so školami, ktoré deti navštevovali vôbec nespolupracovali, čoho dôsledkom bolo nariadenie aj predbežného opatrenia v zmysle § 75a O. s. p.

Súd má preukázané zo správy z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom, že odo dňa umiestnenia maloletých detí v detskom domove na základe predbežného opatrenia dňa 10.12.2014 v rodine nedošlo k žiadnej náprave. I napriek tomu, že rodičia dostali ešte prídavky na deti za celý mesiac december, tieto nenavštívili ani počas vianočných sviatkov a neposlali im žiadne balíky. Deti sú s rodičmi v styku len telefonicky. Vzhľadom na skutočnosť, že neexistuje iná osoba, ktorej by bolo možné zveriť deti do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti, súd nariadil ústavnú starostlivosť, nakoľko mal za to, že výchova maloletých detí je vážne narušená a iné výchovné opatrenia v danom prípade dohľad nevedol k náprave.

Vzhľadom na skutočnosť, že nad maloletými deťmi súd nariadil ústavnú starostlivosť zrušil dohľad, ktorý bol naposledy nariadený rozsudok Okresného súdu Lučenec číslo konania 17P/26/2014-33 zo dňa 18.09.2014, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21.10.2014, nakoľko v danom prípade nespĺnil svoj účel. Vzhľadom na nízky príjem rodičov súd ich zaviazal platiť výživné na maloleté deti v minimálnom rozsahu, a to vo výške 30 % zo sumy životného minima stanovené osobitným zákonom počnúc odo dňa 10.12.2014, kedy deti boli umiestnené v detskom domove.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáhať.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom

konania,

c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,

h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,

i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,

j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.